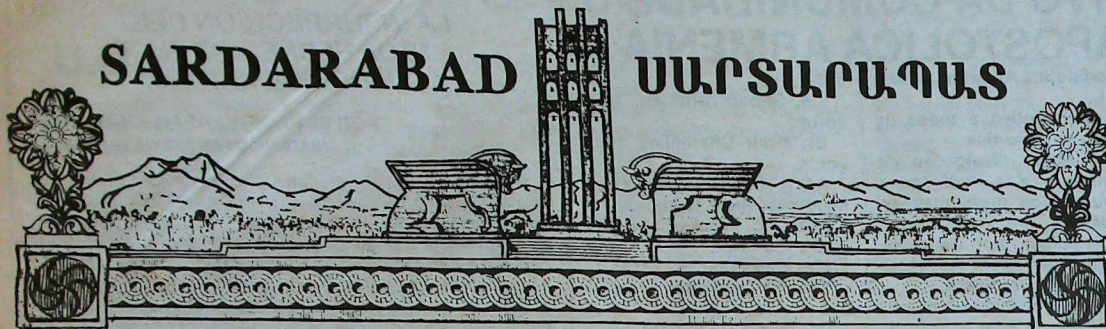

SARDARABAD

ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ

ASHARDJIAN
 INMOBILIARIA
 (DE LA CAMARA INMOBILIARIA ARGENTINA)
"Un buen servicio a Su servicio"
 Montevideo 536 piso 11 "1" Cap. Fed.
 40-5131 49-3441
 40-5922 46-7790

BUENOS AIRES, AÑO X N° 270
JUEVES, 12 DE ENERO DE 1984

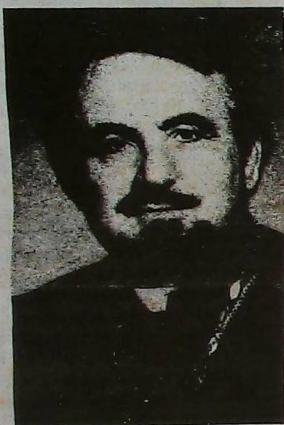
FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET.

S.E. Monseñor Vatché Hovsepian en Sudamérica

De acuerdo con un comunicado emitido por el Arzobispado de la Iglesia Apostólica Armenia de la Argentina, el próximo 15 de enero, en una visita de carácter personal, arribará a Montevideo, Uruguay, el Primado de la Iglesia Apostólica Armenia para la zona oeste de los EE.UU., arzobispo Vatché Hovsepian.

El Primado permanecerá en Sudamérica por espacio de un mes.

Según la misma fuente, monseñor Hovsepian oficiará la Santa Misa en la Catedral San Gregorio El Iluminador, el domingo 29 de enero próximo.

ԳԵՐՇԷՆ ՎԱԶԷՆ ԱՐԲ.
ՅՈՎԱԽԷՓԵԱՆ ՀԱՐԱԻ. ԱՄԵՐԻԿԱ
Կ'ԱՅՑՑԵԼԷ

Յանյալն ունիմք տեղեկացնել մեր շրջանի հաւատացեալ ժողովուրդին, որ Յունւար 15-էն սկսեալ, Մոնթեվիտո իր հարգատեմբում այցելութեամբ, կը ժամանէ Միացեալ Նահանգներու Արեւմտեան թեմի առաջնորդ Գեր. Տ. Վաչէ Արբ. Յովաքիմեան: Բարձրապատիւ հիւրը շուրջ մէկ ամիս շրջանս կը

մնայ եւ Յունուար 29-ին, Կիրակի օր Ս. Պատարագ կը մատուցանէ Պ. Այրեսի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ: Գերաշնորհ Սըրբազան Հօր կը մաղթենք բարի ժամանում:

ԳԻՒԱՆ ԱԶԳ.
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

INTERCAMBIO COMERCIAL

Recientemente y con el objeto de realizar un estudio de mercado y de las posibilidades de crear un intercambio comercial entre los EE.UU. y la U.R.S.S., partió un grupo de economistas norteamericanos a la Unión Soviética.

La idea partió del Sr. Henry Orpelli, ex-director de la Cámara de Comercio Internacional, de San Francisco, y del Sr. George Christopher, ex-gobernador de dicho estado.

Ambos, que en numerosas oportunidades ya habían estado en la U.R.S.S., en esta ocasión lo hicieron al frente de un grupo compuesto por veintinueve economistas y comerciantes que recorrieron Moscú, Leningrado, Tiflis y Ereván.

En la capital armenia, además de visitar la Santa Sede de Etchmiadzin y el monumento de Dzidzernagapert, fueron recibidos por el presidente Fadei Sarkissian.

SAN ETCHMIADZIN:

BENDICIONES DE S.S. VAZKEN I

Ամենայն Հայոց Առաքելական
 Եկեղեցւոյ Կաթողիկոսին
 Եւ Սուրբ Եղեղեմիոսին
 Օրհնութիւն Սուրբ Էջմիածնի

Վաչէ

ԱՌԻՐ ԾԼՈՒՂ

1984

ԱՐԵՎԱՐԱՆ

1329

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՐԱԻ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅՈՑ

Պուճոս Այրես, 2 Յունուար 1984

Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ԸՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Մանկ Յիսուսի հրաշալի ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան տօնին առթիւ կը շնորհատրեմ շամայն մեր հաւատացեալ ժողովուրդը, աղօթելով, որ մարդացեալն Աստուած իր օրհնութիւնը բաշխէ բոլորին, եւ ամենուն հոգիները լեցնէ իր աստուածային խաղաղութեամբ ու սիրով՝ պարգեւելով առողջ կեանք եւ նոր բարոյութիւններ:

Նպեւ, թող պարգեւէ մեր գաղութին խաղաղ ու շինարար աշխատանքի նոր տարի մը:
Գրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ:

Օրհնութեամբ՝

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՊՍ. ԲՈՒՆԻԱԹԵԱՆ
ԱՌԱԶ. ԱՐԽԵՆԹԻՆԱՅԻ ՀԱՅՈՑ

Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ՏՕՆԻ ԱՌԹԻԻ,
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ՎԱԶԳԷՆ Ա. ԱՄԵՆԱՅՆ
ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՈՒՂԵՐԶԸ

ԲՈՎԱՆԴԱԿ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՐԴԱԼ ԹԵՐԹԻՍ ՅՐԴ. ԷԶԻՆ ՄԷԶ

SAN PABLO:

ELEIÇÃO DO CONSELHO DELIBERATIVO DA COMUNIDADE DA IGREJA APOSTOLICA ARMENIA

No último dia 18 de dezembro, foi realizada em São Paulo, a eleição de 2/5 do Conselho Deliberativo da Comunidade da Igreja Apostólica Armênia do Brasil, em que se sagrou vencedora a CHAPA U. NIAO.

Essa chapa foi idealizada com base num trabalho conjunto das associações culturais **Tekeyan**, **Armenia** e **Sharjum**, com a proposta de unir todas as correntes da opinião da coletividade armênia.

Para cumprimento fiel da proposta, antes da definição da chapa, as três associações reuniram-se diversas vezes, para juntas formarem os princípios básicos do movimento, que são os seguintes:

- a) Fidelidade a S.S. Vasken I, Católicos de todos armênios.
- b) Criação e consolidação da Diocese da Igreja

Apostólica Armênia de Brasil.

c) Incentivo a todas as escolas armênias.

c) Maior divulgação da cultura e das tradições e debate dos problemas armênios.

e) Apoio ao Conselho Central da Igreja Apostólica Armênia do Brasil.

Esse movimento tem a finalidade de fazer surgir no futuro novas lideranças voltadas para os interesses da Igreja, do povo e da cultura armênia.

A Chapa União, apoiada pelas três associações culturais, conquistou a confiança da maioria dos votantes, o que a fez merecedora da vitória, nessa eleição transcorrida em clima de ordem. Após a apuração, verificou-se a seguinte resultado:

Dr. Antonio Miksian: 156 votos.
Dikran Hagop Bohjalian:

155 votos.

De. Simão Kirmian: 155 votos.

Dr. Hrair Chahinian: 154 votos.

Agop Sarkis Chavarche Kherthetchlian: 153 votos.

Antranig Tomas Boyadjian: 153 votos.

Max Baronian: 153 votos.

Yervant Tamdjian: 153 votos.

Dr. Zaven Calaigian: 153 votos.

Benjamin Distchechenian: 152 votos.

Karnig Garabet Bogiatzian: 152 votos.

Noubar Kerimian: 152 votos.

Avediz Chahinian: 151 votos.

Siragan Warticar Abaklian: 150 votos.

Salim Rizkallah Jorge (representante da família Ris-

kallah).
Representante da Comunidade de Presidente Altino.

Falecimento:

Assadur B. Degurmendjian

Assadur B. Kachir Degurmendjian faleceu em São Paulo, aos 77 anos, no último dia 29 de novembro.

Nascido em Marach, durante o genocídio deslocou-se para a Síria, tendo passado na Palestina e posteriormente na França, onde serviu a Legião Estrangeira, no Marrocos.

Foi um dos primeiros armênios a imigrar para o Brasil, onde chegou no ano de 1927. Em São Paulo, desenvolveu várias atividades profissionais, dedicando-se finalmente a indústria de calçados, posteriormente estendendo-se para outros segmentos e formando diversas empresas, hoje administradas por seus filhos,

explorando o ramo de artigos de borracha, construções e comércio de peças para tratores.

Participou da Associação Beneficente e Cultural Marachá, sendo um dos seus primeiros associados.

Lamentam seu desaparecimento a esposa Angel Miksian Degurmendjian; os filhos José, Antonio (Diretor Social da U.G.A.B. de São Paulo e membro da Comissão de Construção da sede) e Armenvi; as noras Sonja e Adelina; os netos Kelly, Ralf, Carla, Alan, Marina e Adriana; demais familiares e amigos.

Nascimento:

**ADRIANA
DEGURMENDJIAN**

Adriana Degurmendjian nasceu no último dia 05 de dezembro, para a felicidade de seus pais Antonio e Adelina Ribeiro Degurmendjian.

Antonio Degurmendjian é o 1º Diretor Social da U.G.A.B. filial São Paulo e membro da Comissão de Construção da sede.

QUINZE ANOS

**CLAUDIA REGINA
BURMAIAN**

Completo 15 anos no dia 19 de dezembro, e a data foi festejada com grande alegria por seus amigos e parentes, recepcionados numa festa organizada por seus pais, no último dia 17 de dezembro.

São seus pais: Varujan Burmaian, que coincidentemente, também aniversariou no dia 17 de dezembro, e Hilda Dirhy Brumaian.

**DR. NORBERTO
KIDJEKOUCHIAN**

Psiquiatra

Chefe "Sala 1" del Hospital
Psiquiátrico José A. Esteves
Psicoterapia - Psicofarmacologia
Tratamiento de familia de pareja
de perturbaciones
emocionales - Temores -
ansiedades - depresión -
alcoholismo

HEREDIA 1190 PB. B. CAP.
Somellera 455
ADRÓGUE

Solicitar hora al
611-2492

EMPRESA "ARARAT"

de Juan Naldjian

Techados Asfálticos - Cambio de Chapas
y Canaletas - Refacciones - Ampliaciones
Azulejos - Cerámicas - Baños y Cocinas -
Plomería - Gas - Instalaciones - Humedad
Destapaciones Cloacales y Pluviales -
Desagote de Sótanos - Filtraciones

Gregorio de Laferrere 2527/37
Capital Federal

Tel. 611-5774
611-1240

HISTORIA DE LA CUESTION ARMENIA (LXV)

LA INSURRECCION DEL 18 DE FEBRERO Y EL ACUERDO DE KARS (II)

POR EL PROF. KERSAM AHARONIAN
TRADUCIDO POR SARKIS KAHVEDJIAN

El 2 de abril de 1921 el ejército rojo entró en Ereván poniendo fin al poder del "Comité de Salvación". Vratsian y sus colaboradores, acompañados por 22 mil fugitivos, huyeron hacia Zanguezur donde el "jefe militar" Nsheteh había establecido su autoridad. Este poder "zanguezureño", por su parte, existió hasta el 13 de julio, fecha en que los cabecillas dashnagtsagán huyeron hacia Persia acompañados por 10 mil fugitivos. De este modo, se puso fin a la "insurrección de febrero" que causó innumerables daños al pueblo armenio: 1) como consecuencia de estas luchas fratricidas murieron alrededor de veinte mil armenios. 2) El pueblo, después de seis años de degollina y de inauditos sufrimientos, fue víctima de una nueva y totalmente innecesaria sangría. Además, debió soportar nuevas ruinas y daños económicos. 3) Como consecuencia de todo ello, entre ambos sectores de nuestro pueblo surgió un profundo odio que persiste hasta el día de hoy. 4) La insurrección fue la causa por la cual no se reconsideró el tratado de Alexandropol, razón por lo cual perdimos un extenso territorio. Dijimos ya que, en esos días, la preocupación principal de la Turquía kemalista era torpedear la reconsideración del acuerdo de Alexandropol. Por dicha razón, deseaba tener en Ereván una "pinza" con la cual pudiera sacar las castañas del fuego. El "Comité de salvación" de S. Vratsian, asumió con gusto la responsabilidad de prestarle dicho servicio a los turcos, con la esperanza de recibir de ellos ayuda positiva, para utilizarla luego contra el poder soviético. Con esta finalidad fue que S. Vratsian envió telegramas a Londres y Moscú, donde se desarrollaban reuniones en las cuales se discutían problemas con relación a Turquía.

Mientras el dashnagtsagán A. Aharonian gritaba en Londres a viva voz ante los reunidos, que "su gobierno" rechazaba terminantemente el tratado de Alexandropol, otro dashnagtsagán, S. Vratsian, enviaba un telegrama a la misma sesión puntualizando que "su gobierno" aceptaba el tratado tal cual era... Tres días después de prestar este estúpido servicio a la Turquía de Kemal, S. Vratsian, el 13 de marzo, telegrama mediante, se dirigió a la gran asamblea nacional de Turquía pidiendo retribución, material bélico y otro tipo de ayuda, inutilmente. Todo fue vano: Turquía había echado mano a lo que codiciaba, al telegrama. Y lo tenía seguro y lo explotaba en provecho propio para impedir la reconsideración del fatídico tratado de Alexandropol. No necesitaba ya en absoluto al "Comité de salvación" de Ereván. Ya podía arrojarla como un papel usado. ¡Estaba loco Kemal como para que por amor a los Vratsian, fuera a enfrentarse con la poderosa Rusia! Lo doloroso para los armenios era que el desastre era ya un hecho consumado. La reunión de Moscú, básicamente, no pudo rever el acuerdo de Alexandropol. En consecuencia, los turcos lograron concretar sus objetivos fronterizos. En efecto, en el acuerdo ruso-turco firmado el 16 de marzo de 1921, quedaron casi intactas las fronteras occidentales del Estado Armenio tal como lo establecía el tratado de Alexandropol. En virtud de ello, perdimos Kars, Ardahan, Surmalú y... el ARARAT. El 3º artículo puntualizaba que "ambas partes contratantes concuerdan en que, la región de Najichevan, en consonancia con el artículo A (B) del presente tratado, que delimita las fronteras, forma parte de Azerbeidjan como región autónoma a condición de que Azerbeidjan no transfiera este protectorado a un tercer país", es decir, al Estado Armenio. Es cierto que la "protección" y el derecho de intromisión turca puntualizada en el tratado de Alexandropol fueron anulados en virtud de lo cual el lobo gris perdió el privilegio de meter su sucio hocico en los asuntos de Armenia. Pero también es cierto que, en lo referente a fronteras, nos vimos seriamente perjudicados.

Gracias a la inmadurez política de los dirigentes de la "insurrección de febrero", el turco se hizo de un hecho consumado e impuso su criterio. El acuerdo de Moscú fue ratificado al firmarse el tratado de Kars el 13 de octubre de 1921, rubricado por los representantes de Ereván, Bakú y Tiflis.

Este es el tratado que conserva su fuerza hasta el día de hoy, en virtud del cual están reguladas nuestras fronteras occidentales y el anormal estado de cosas en Najicheván.

(continuará)

MONTEVIDEO:

Asamblea en U.G.A.B.

Tal como estaba previsto, el viernes 16 de diciembre ppdo., se llevó a cabo la "Asamblea General Ordinaria" de la U.G.A.B. en el salón comedor del Centro Educacional "Nubarian-Alex Manoogian" de Montevideo.

Durante la reunión, se trataron diversos temas relativos a la marcha de la institución y se presentó la memoria y el balance del año transcurrido.

FOGON SCOUT

El domingo 18 de diciembre, se realizó el fogón de Navidad, organizado por el grupo scout "Ereván 50" de la U.G.A.B.

La reunión, que tuvo comienzo a las 17.00, contó de variadas danzas y cantos, en los que los jóvenes scouts pusieron de manifiesto su ingenio.

Por último, se realizó el tradicional fogón, que reunió a más de trescientas personas, quienes tuvieron la oportunidad de disfrutar de la cantina organizada

por el Comité del grupo, encabezado por su presidente, Sr. Pedro Calatzian, y de saborear un exquisito asado criollo.

En el transcurso de la reunión, hicieron uso de la palabra, el jefe del Grupo Scout "Ereván 50", Sr. Juan Terzian, y el presidente de la U.G.A.B., Sr. Sarkis C. Hergatacorzian.

De este modo, los scouts de U.G.A.B. dieron por finalizado otro año de actividad.

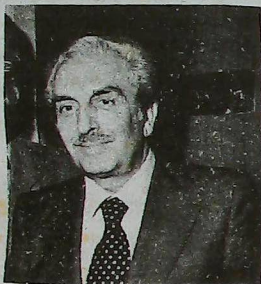
MILAN:

FALLECIO EL SR. ZAVEN MENDIKIAN

El 11 de diciembre ppdo., falleció el Sr. Zaven Mendikian, miembro del Consejo Central de la Unión General Armenia de Beneficencia (EE.UU.) y miembro del Consejo Central Europeo de la U.G.A.B. (Suiza).

El Sr. Zaven Mendikian, en el transcurso de su vida, participó activamente de la vida comunitaria de la Diáspora armenia.

Casado con Marie Hiusi-

sian, hija del benefactor nacional Iervant Hiusisian, continuó junto a su esposa, sus servicios a la U.G.A.B., donando en los últimos años, US\$ 500.000 a la institución, al igual que una importante suma a la Santa Sede de Etchmiadzin.

También en Buenos Aires, hay un aula en el Complejo Educacional "Alex Manoogian" que lleva su nombre.

PRAGA:

Opera "Los Cuarenta días de Musa Dagh"

Joseph Matej, compositor checoslovaco, ha compuesto la ópera "Los cuarenta días de Musa Dagh".

Basada en la novela homónima de Franz Werfel, la ópera cuenta parte de la historia del pueblo armenio.

El músico, para ser fiel a la ideología del pueblo armenio, ha investigado sobre su historia y su folklore, y ha visitado algunos de los lugares mencionados en el libro.

La ópera incluye obras de Matej, compuestas como homenaje a Franz Werfel.

Por otra parte, el músico ha compuesto numerosas canciones de estilo armenio, para ser transmitidas por Radio Praga.

MENSAJES FESTIVOS

Con motivo de las fiestas de Año Nuevo y Navidad, la Asociación Cultural Tekeyan y el Semanario Sardarabad recibieron mensajes de salutación de distintas instituciones y personalidades de la Madre Patria y de la Diáspora.

Son ellos:

- S.S. Vazken I, Catolicós de todos los armenios y Patriarca Supremo.

- Consejo Central de la Organización Demócrata Liberal Armenia (Ramgavár Azadagán).

- Asociación Cultural Tekeyan, filiales: Atenas, Los Angeles, El Cairo, Boston, Irán, Londres, Montreal, San Pablo, Montevideo y Córdoba.

- Agrupación Juvenil "Ararat" de la Asociación Cultural Tekeyan de Atenas.

- Consejo Central de la Unión General Armenia de Beneficencia (EE.UU.)

- U.G.A.B. de Córdoba, Montevideo, San Pablo y Buenos Aires.

- Comité de Relaciones Culturales de Armenia con la Diáspora.

- Sociedad Armenia de Amistad y de Intercambio Cultural con los Países Extranjeros.

- R.P. Davev Vartabed Gharibian, Primado de la Iglesia Apostólica Armenia del Brasil.

- R.P. Harutiun Dzairakuin Vartabed Mouchian.

- R.P. Arsham avak kahaná Bozoian.

- Colegio "Vahan Tekeyan" de Beirut, Líbano.

- Consejo Administrativo Central de la Comunidad de la Iglesia Apostólica Armenia de Brasil.

- Sr. Onnig Alixanian (El Cairo).

- Sr. Haigashen Ouzounian (París).

- Sr. Sisak Katchikian.

- Sr. Sarkis Jachadourian (Atenas).

- Sr. Karnig Fermanian (Fortaleza, Brasil).

- Srta. Mirta Satchian (Ereván).

- Sr. Avedis Barsamian (Montevideo).

- Prof. Rosa Majian.

- Srta. Fellisa Kuyumdjian.

- Dr. Bautista Kuyumdjian.

- Dr. Arturo Balassanian.

- Alemann S.R.L.

- U.C.A. de Aintab.

Recordatorio

HAIGAZUN TCHALIAN

A cuatro años de su desaparición física, toda la familia de la Asociación Cultural Tekeyan y el Semanario Sardarabad recuerdan a quien fuera integrante de la Comisión y ferviente luchador por la Causa armenia.

Eterno descanso a su alma...

ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN "SARDARABAD"

CAMARA DE COMERCIANTES MAYORISTAS:

NUEVA COMISION

La Cámara de Comerciantes Mayoristas ha formado su nueva Comisión Directiva luego de la Asamblea General que se realizara en la sede de la entidad, Larrea 420, Capital, el 30 de noviembre ppdo.

En la nueva comisión, in-

tegrada por treinta y tres miembros, hay varios representantes de la colectividad armenia; entre ellos: Dicran Dicranian, presidente; Alberio Kechichian, proesorero; Carlos Essayan, vocal suplente y Garbis Papazian, representante de la provincia de Salta.

U.G.A.B.

LA U.G.A.B. SOSTIENE:

1 Instituto Superior de Armenología,

8 colegios secundarios,

16 escuelas primarias,

Centro Estudiantil "Marie Nubar" en París,

Manuscritoteca, Biblioteca y Hemeroteca "Nubarian" en París,

Centros Médico-asistenciales

PATROCINA:

120 escuelas primarias con 20 mil alumnos

DA BECAS

a más de 1.000 estudiantes universitarios

Fomenta y ayuda a la Cultura Armenia

Desde su fundación, ha gastado más de 40.000.000 de dólares en esos fines
Actualmente, invierte 4.000.000 de dólares anuales

163 FILIALES EN TODO EL MUNDO

GALICIA
Y

RÍO DE LA PLATA

Compañía de Seguros

RIVADAVIA, 717

T.E.: 30-1971/0902/2172/6376

Garantiza asesoramiento integral sin cargo para toda la colectividad armenia, a través de:

SEGUROS LAMAS

T.E.: 294-7285/5306 566-7073

Informes en U.G.A.B.

Su café molido
al gusto oriental

"Gran Visir"

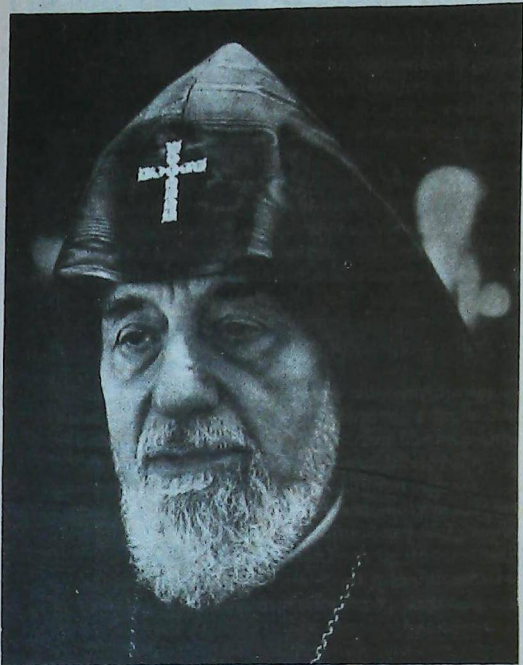

Boedo 510 Tel. 97-4763

BERLIN:

Interesante publicación sobre S.S. Vazken I, Catolicós de todos los armenios

Spiritual Father of all Armenians

Catholicos Vasken I

Portada de la publicación.

La editorial "Union Verlag Berlin" ha dedicado uno de los fascículos de la serie "Cristo en el mundo" a S.S. Vazken I, Catolicós de todos los armenios.

El autor, Gerhard Bassarak, ha recopilado datos biográficos de la vida del Catolicós, en una obra que cuenta con fotos personales del archivo del Catolicosa-

do.

En el prólogo de esta publicación de reciente aparición -que llega a nosotros por gentileza de la Santa Sede de Etchmiadzin- el autor hace referencia a la ceremonia de bendición de los Santos Oleos, "acontecimiento de gran envergadura en la vida de la Iglesia Armenia", que tuviera lugar en setiembre del año pasado, ocasión "coincidente con los 75 años de nacimiento del Catolicós Vazken I, y el 40º aniversario de su consagración sacerdotal.

En el prólogo, que lleva el sugestivo título de "Una doble culpa", Bassarak dice: "Es necesario que seamos concientes acerca de la doble culpa histórica que tienen los alemanes respecto de esa nación (Armenia) y me gustaría que nuestras iglesias reconocieran este compromiso: en primer lugar, la culpa del imperialismo alemán y su exponente, el emperador Guillermo II, quien, pudiendo haber impedido el genocidio perpetrado por el Imperio otomano, entre 1915-1917, no lo hizo; y el segundo motivo -la lógica de la Historia- nuestra responsabilidad de comprender y continuar el legado del pastor evangélico Dr. Johannes Lepsius, quien expresara: 'Apoyen a los armenios', cuyas memorias, desafortunadamente han sido largamente olvidadas."

La introducción concluye con la siguiente consideración: "Esta publicación, un

S.S. Vazken I, con el Secretario General de las Naciones Unidas, U. THANT, y S.E. Monseñor Torkom Manoukian, en su visita a los EE.UU. (1968).

tributo al Catolicós armenio, es también un modo de aludir a estas responsabilidades".

Con relación a la obra en sí, el autor habla de la infancia y educación de S.S., así como de su vida docente (en un colegio armenio de Bucarest, su ciudad natal, entre 1929 y 1934), su vida clerical y sus escritos, para llegar finalmente, a la entronización papal.

También, hace referencia al gran impulso a la construcción y renovación de iglesias armenias, dado por S.S. Vazken I, lo que ha hecho que se lo conozca como "El Constructor".

La obra incluye la opinión de S.S. acerca de la paz, en una declaración vertida por el Jefe espiritual de todos los armenios en ocasión del Congreso Mundial de la Paz que se llevara a cabo en Helsinki: "En nuestra calidad de jefe espiritual de una de las Iglesias cristianas más antiguas, me gustaría destacar el significativo rol que le cabe a la Iglesia en la creación de esa atmósfera

de paz. La misión de crear un clima de paz es terreno de la Iglesia y constituye uno de sus deberes sagrados."

Por otra parte, se transcriben declaraciones hechas por S.S. en diversos acontecimientos mundiales, como por ejemplo, en una reunión con el Secretario General de las Naciones Unidas, U. Thant, en 1968, parte de su encíclica emitida, con motivo de cumplirse el 50 aniversario del genocidio armenio, y algunos de sus sermones, que han sido publicados en San Etchmiadzin, en tres volúmenes (1958-1968-1976).

Si bien se trata de una publicación de sólo treinta y seis páginas, éstas son suficientes para mostrar a S.S. Vazken I, Catolicós de todos los armenios, en toda su magnitud de jefe espiritual de nuestra comunidad.

Es, sin duda, una obra valiosa para conocer la opinión que tienen los extranjeros acerca de la Santa Iglesia Apostólica Armenia.

Unión General Armenia de Beneficencia

INSTITUTO PRIVADO "MARIE MANOOGIAN"

CURSO LECTIVO 1984

ABIERTA LA INSCRIPCION

NIVEL PREESCOLAR: 3, 4 Y 5 AÑOS

CICLO PRIMARIO: 1º a 7º GRADO

CICLO SECUNDARIO: 1º y 2º AÑO BACHILLERATO MERCANTIL

3º a 5º AÑO BACHILLERATO NACIONAL

CASTELLANO-ARMENIO-INGLES

*ACTIVIDADES RECREATIVAS Y ARTISTICAS

*DANZAS

*COMEDOR ESCOLAR

*EXPRESION CORPORAL

*DEPORTES

*ASESORAMIENTO PSICOPEDAGOGICO

*TRANSPORTE

*YUDO

*CURSOS DE APOYO EXTRAPROGRAMATICO

INTEGRE A SUS HIJOS A LA COMUNIDAD ARMENIA
DESDE PARECORDZAGAN

INFORMES E INSCRIPCIONES, DE LUNES A VIERNES DE 8.30 A 12.30 HS.
ACEVEDO 1322

T.E.: 773-2820 772-2617

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista Kuyumdjian

Dr. Gabriel E. Williams

Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams

Tucumán 1438 Piso 7º
Tel. 40-6809/7112/49-7049

ՇԱՐԱՆԻՔ: ՇԱՐԱՆԻՔ

ԱԿՆԱՐԿ՝
ԱՆՑՆՈՂ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻՆ ՎՐԱՅ

Անցնալ համարի մեր քացադիկով տրուեցաւ 1983 տարեշրջանի կարեւոր իրադարձութիւններէն դրուագներ. որոնք լուսանկարներով շատ աւելի խօսուն էին:

Կը կրկնենք մեր անցնալ տարուայ խօսքը թէ՛ այդ լուսանկարները գուցէ եռապատիկը ըլլալու էին, համադրելու համար այն մեծ եռուզեւը որ տեղի ունեցած է մէկ տարուայ մէջ. ընդգրկուած՝ գաղութահայ կեանքը իր ամբողջութեան մէջ, իր բոլոր հատուածներովը:

Ընդհանրապէս, երբ դերակատարները կը հանդիսանան գաղութային այս մեծ շարժումին, չենք անդրադառնար օրերու եւ ամիսներու իշխանութիւններէն ընթացքին կտրուած ճանապարհին, ծրագիրներու մշակումներուն, անոնց իրականացման համար վստահութեամբ երկարուած, որոնցմէ ամէն մէկը մեր կեանքին մաս է կազմեր եւ արտայայտեր՝ համախոսման աշխատող ժողովուրդի մը կենսունակութիւնը:

Տարեվերջերուն, յետադարձ ակնարկ մը նետելու այս տոմարներուն անուագն մեզ կը գտնեցնէ որ կը դառնան համոզիչ մեր ճիշդը գործ վստահութեամբ, գրեթէ բոլորն ալ հիմնուած՝ նիւթական ու բարոյական գոհողութիւններու վրայ:

Կան անոնց մէջ անցողակի նշանակութիւն ունեցողներն ու մնալուները: Բոլորն ալ իրենց ատենին նշանակելի ըլլալով հանդերձ, կը մնան անոնք որ արմատ կը նետեն յաջորդ տարեշրջաններու մէջ, կը վերածուին տեսակ մը հիմնաքարի, առաջադրանքի եւ նպատակակետի: Այդ կարգի իրադարձութիւններն են անոնք, որոնք մեր կրթական հաստատութիւններուն, անոնց բարոյական ու միութեական բարեւասման հետ առնչութիւն ունին: Այդ կարգի իրադարձութիւններն են նաեւ անոնք, որոնք կը գտնեն չափահաս երիտասարդութեան մէջ ներմուծելու ազգային գիտակցութիւն եւ անսակարկ հայրենասիրութիւն, որոնք, իր գոյութիւնը նշանակելի կը դարձնեն եւ զինքը կը իրաւորեն արմատական պարտականութիւններուն:

Չենք կրնար անտես անցնիլ այս ուղղութեամբ տարուած աշխատանքները Հ.Բ.Ը. Միութեան կողմէ, որ կարեւորագոյն հաստատութիւնը հանդիսացաւ նաեւ գաղութի շրջանակին մէջ, իր բարեխոսման գործունէութիւններովը, որ ժողովրդային եռուզեւ ստեղծեց կրթական աշխատանքի բացի, մշակութային գանձաւան ձեռնարկներով:

Այս բոլորին մէջ առանկապէս մեզ կը շահագրգռէ կրթականը, որովհետեւ ան ուղղակի աղբրս ունի հասակ նետող մեր մատողշ սերունդներուն հետ:

Եւ սակայն վարժարաններու կարգին, այս փափուկ եւ դժուարին գործին մէջ մեծ քաժին վերցընելու են ծնողները, մայրերը մանաւանդ՝ որոնք տղոց փրկիականին գուգահեռ, ցուցաբերելու են քաջամարտիկութիւն՝ անոնց հոգեկան եւ իմացական պարտատուութեանը:

Առարկութիւն չենք կրնար ունենալ տարուած գերմարդկային ճիշդութեւն համար, որոնք տարուէ տարի հասակ կը նետեն գգալիօրէն, կը դառնան տեսանելի եւ շօշափելի, գաղութին ընկերային, հասարակական, կրթական եւ հոգեւորական կեանքին մէջ: Բայց այդ, ունինք առարկութիւն կենսական հարցի մը մասին, որ կը թուի թէ դատապարտուած է անկատար մնալու:

Հայերէն լեզուի, հայ գիրքին ու գիրքին նահանգն է ան, որուն մասին շատ գրեցինք: Նահանգն է, որ վերջին հնգամեակին հասած է մեծ համեմատութիւններու եւ վարժարաններու տնօրէնութիւնները իրենց ուժերէն վեր կը գտնեն պայքարի երիտասարդութեան մը հետ, որ ոչ ունենէն եւ ոչ ալ վարժարանէն ներս հայախօս է: Պատրաստել ծնողները, դժուար եւ անիրագործելի է: Բայց իրագործելի է վարժարաններու մէջ պարտատուութեանը:

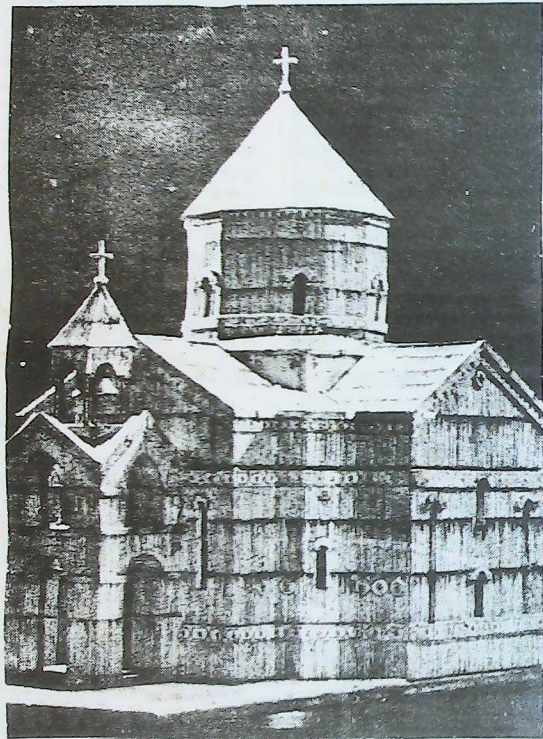
Բ.Ա.Կ.

ԲԱՅՈՒՄ՝ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ
ԿԵԴՐՈՆԵՒ

Դեկտեմբեր ամսու մէջ, Պատանի Ութըրթիւն քաղաքամասին մէջ պաշտօնական բացումը կատարուեցաւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան նոր Համայնքային կեդրոնին, որ հիմնովին վերանորոգուած ընդարձակ շէնք մըն է: Կալուածը, որ արդէն կը պատկանէ ՌԱԿ-ի, իր մէջ կը պարունակէ «Պայքար» եւ «Արմիներ Միւրը Սփէքթըթըր» շաբաթաթերթերու խմբագրատունները, ինչպէս նաեւ պիտի ծառայէ ԹՄՄ-ի, Հայ Իրաւացի Խորհուրդի եւ այլազան Համայնքային գործունէութիւններու:

Բացման քօթիկէն հանդիսութեան ներկայ էր Մոնթրէալէն՝ Պրն. Արթո Պատմանան, ատենապետը ՌԱԿ-ի Արեւելեան Շրջանային Վարչութեան: Այս առթիւ ներկայ էր ՀԲԸՄ-ի Ամերիկայի նահապահ՝ Տիար Եղուարդ Մարտիկեան եւ Տիկ. Հելէն Մարտիկեան, որոնց 25,000 տողաւ թարգմարութիւնը, առ ի գնահատանք «Պայքար» եւ «Միւրըթըր», խմբագրատան քաժինը կը կրէ «Մարտիկեան» անունը: Յաջորդ օրը տեղի ունեցած է «Միւրըթըր» նուիրուած տարեկան շքեղ ճաշկերոյթը:

ԼՈՒՑԿԱՆԻ ՑՊԻԿՆԵՐՈՎ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐ

Պոլսահայ արուեստագէտ երիտասարդ մը, Տիգրան Վարուժան Բէխան, որ Պայքարի Խորհրդանշանի շրջանի 1954-60 շաղկերտներէն է եւ ներկայիս կ'աշխատի որպէս Հեռուստալիւ Նորդիւք լուցիկի ցանկներով մաքէթներ կը չինէ յաջողապէս: Վերջերս յաջողապէս աւարտած է Ալիսմարի եկեղեցին եւ Ս. Հովհաննէսի եկեղեցիի մաքէթները, որոնք արւեստի գործի մը բոլոր յատկանիշներովը օժտուած են: Երիտասարդ արուեստագէտը ծրագրած է էջմիածնի Մայր Եկեղեցիի մաքէթն ալ չինէ:

տը, այլ նաեւ ուսուցիչը (գրեթէ բոլորը երիտասարդ ուսուցչուհիներ) հայերէնով արտայայտուին իրարու հետ:

1984 տարեշրջանին թող հաստատ փայլեր առնուին այս ուղղութեամբ, եւ պարտատուին ուսուցչական կազմեր, որպէսզի անոնք կարենան իրենց գիտցածը փոխանցել աշակերտութեան, եւ ոչ թէ չգիտցածը: Այդ մասին արդէն յստակ արտայայտուեցաւ Հ.Բ.Ը. Միութեան Ընդհ. Տնօրէն Տոքթ. Միսաք Հայկեանը, իր մամլոյ տեսակցութեան ընթացքին:

Գուցէ սկսած տարուայ վերջաւորութեան լուսանկարներու կարգին դնելու պատեհութիւնը ունենանք նաեւ հայագիտութեան ամպիոնի մը հաստատումը, յատկապէս ուսուցչուհիներու համար: Այս մասին պիտի խօսինք յաջորդիւ, աւելի՛ դժբախտ միջոցառումներու մասին:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ
ԴԻԻՑԱԶՆԱ
ՎԷՊԸ

Հայկական ժողովրդական դիւցազնավէպին՝ «Սասունցի Դաւիթ»ի հազարամեայ պատմութեան մէջ նոր էջեր գրուեցան: Գիտնականներ Հայաստանի գիւղերուն մէջ յայտնաբերած են ուրսունէ աւելի տարբերակներ:

Հնագոյտոյցներ յաջողած են ճշդել «Սասունցի Դաւիթ»ի տարածման աշխարհագրութիւնը, հետաքրքրական է որ իր ժամանակին դիւցազնավէպ սեփականութիւնն էր անոնցին գիւղատնակներու եւ անցնելով սերունդէ սերունդ կը հարստանար նորանոր յաւելումներով: Անոր ամփոփ քննադիրը, հրատարակուած է Բաբի մը լեզուներով, կազմուած է ակադեմիկոս Յովսէփ Օրբելիի ղեկավարութեամբ, հայկական 60 քաղաքներով գրի առնուած պատմութիւնը հիման վրայ:

Դիւցազնավէպը ներշնչած է քաղաքի արուեստագէտներ, ինչպէս՝ Կոմիտասը, Յ. Թումանյանը, Ա. Բահալեանը: Իսկ Ե. Քոչարի կերտած «Սասունցի Դաւիթ» արձանը դարձած է Երեւանի խորհրդանշանը:

ՇԵՑՔՍՓԻՐԻ
ՀՆՁԵԱԿՆԵՐԸ
ՀԱՅԵՐԷՆ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԱՄ

Շէշքփիրի Հնչեակներու Հայերէն ամբողջական թարգմանութիւնը աւարտած է Գէորգ Էմին: Բանաստեղծը այդպէս աւարտած է Հայաստանի Ակադեմիայի ձեռնարկած՝ Շէշքփիրի երկերու տարբերակներու հրատարակութեան Համար: Անգլիական դասական գրողականութիւնը հինէն գրաւած է Հայ թարգմանիչներու եւ հրատարակիչներու ուշադրութիւնը: Անցնալ գարուն Շէշքփիրի թատերադրերը բազմիցս բնագրուած են Հայ բնիկներու վրայ: Վերջին տասնամեակին մեծ տպագրականութիւնը լոյս տեսնեց Շէշքփիրի, Պայքարի, Հարսի, Օսքար Ուայլի, Պեռնար Եռոյի եւ այլոց գործերը:

ՍՏՈՐԵՒ՝ ՀԱՅՐԵՆԻԳԻ
ՄԷՋ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ
ԱՅԲԵՆԱՐԱՆԻ Ա. ԵՒ Բ.
ՄԱՍԷՆ ՀԱՅ ԼԵՋՈՒԻ
ՄԱՍԻՆ

Կը սիրեն քեզ, Իմ հայ՛ լեզու, Մայրիկիս պէս Քաղցր եւ դուն:

Քեզնով ես միշտ Որպալ կ'երգեմ, Կը խօսիմ ճիշտ, Կ'արտասանեմ:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Տ.Տ. ՎԱԶԳԷՆ Ա. ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ՔԱՐՈԶԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱՍԵՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ 6 ՅՈՒՆԻՍ 1984Թ.

Ճանձն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:
Սիրելի հաստատացեալ
զաւակներ Մեր,

Շատ ու շատ դարերի առաջ,
հետո մի փոքրիկ, մոտացում
բաղաւթում Բեթլեհէմ կոչուած, մի
անշուք իշխանի յարկի նկրտոյ,
մի բարեկալ ժամոյ՝ անունը
Մարիամ, ծնունդ տուց մի արու
երեխայի: Այդ պահին, գիշերուայ
խոր լուրջութեան մէջ, երկնականա-
րի վրայ մի լուսատու աստղ ծա-
գեց եւ երկնից բարձունքներից
լսուեց մի քաղցր երգ՝ Փառք ի
բարձուն Աստուծոյ եւ յերկիր
խաղաղութիւն. ի մարդիկ հաճու-
թիւնս:

Ծնունդ էր Փրկիչը աշխարհի՝
Յիսուս: Նրա Ծնունդը անտուով
էին երկնից շողացող աստղը
պայծառ եւ անմասն երգը հրեշ-
տակների, որ դարատու երազն էր
աշխարհի ժողովուրդների խո-
նար գաղաւթների:

Սուրբ Աւետարանը վկայում է,
որ Շնա մեծ պիտի լինի եւ պիտի
կոչուի Որդի Բարձրեալի... եւ
նրա թագաւորութիւնը վաճան
չի ունենալու... եւ որ նա գալիս է
աստուածային գործունեւութեան,
այն Աստուծոյ շնորհներին տա-
պալեց իրենց արժանիքից եւ
բարձրացրեց խոնարհներին:
Քաղցածներին լիացրեց բարեթ-
անքով եւ մեծատուններին ձեռ-
նունակ արձակեց
/Դուկաս Ա. 32-54/: Այսպիսով,
Յիսուս լինելով արդարութեան
արեգակ եւ խաղաղութեան իշ-
խան, ճանաչուեց որպէս Փրկիչ
ազգի մարդկան:

Եւ այսօր էլ, հասնալ մարդկա-
յին աշխարհը նոյն երազաքնե-
րով, նոյն պատմութեամբ տո-
գորտած, իր հալեացը դէպի եր-
կինք թաւած, Նոր Տարուայ լու-
սաբացին, լուսացալ արտով ող-
ջունում է մանուկ Յիսուսի հըրա-
շալի ծննդեան անտիպ: Այդ ա-
ւետիսով այսօր էլ միջնարում
են հաստատուր հոգիները, միջի-
թարում են արդարութեան եւ
խաղաղութեան ծաղախ բոլոր
մարդիկ, բոլոր ազգերը:

Յիսուսի ծնունդը երկնից պա-
տախախն է արդարութեան եւ
խաղաղութեան ծաղախ մանա-
խոնապ սերունդներին:

Հին Կտակարանի իմաստունը
հոգեպէս պարտուած եւ լուսա-
խաբ՝ կեանքից, մարդկանցից,
դարատու մեղքերից ու անարա-
րութիւններից, աղաղակել էր՝
«Ոհմանութիւն ունայնութեանց,
ամէն ինչ ունայնութիւն է»:

Յիսուս եկալ փարատու ու-
նայնութեան մշտու, քանդելու
տիրապետող հզօրների արդու
եւ բարձրացնելու խոնարհներին,
բարիքներով լսացնելու քաղ-
ցածներին, անհրաւրեաններին:
Յիսուս բերեց աշխարհին իր
հոգու խաղաղութիւնը եւ խաղա-

ղաղութեամբ արժանեց արդարու-
թեան սերունդը: Յիշենք Յակովբ-
բու առաքելի մարգարեական
խօսքերը, թէ՛ «Մոտոյ արդարու-
թեան խաղաղութեամբ սերունդի
այնոցիկ որ սունկն զխաղաղու-
թիւն» /Յակովբ, առաքելոյ Գ. 18/:
Մանուկն աստմական մեր
դարաշրջանում հրամայական-
ոքն աշխեւական է՝ արդարութիւ-
նը խաղաղութեամբ սերունդնու
արս պատգամը:

Այնչա չի կարելի խօսել մար-
դարութեան ու արդարութեան
մասին առանց ապահովելու
նախ խաղաղ գոյակցութիւնը աշ-
խարհի պետութիւնների:

Աստուած ալեքան սիրեց
մարդկանց, որ իր Որդուն աշ-
խարհ առաքեց խաղաղութեան
եւ բարի կամեցողութեան պատ-
գամներով: Եւ ինքը Յիսուս, Աս-
տուծոյ Որդին, հաստատում իր
Հօր արարչագործ կամքին, այն-
քան սիրեց մարդկանց, որ նրանց
փրկելու համար զոհուեց իսապա-
հատի վրայ խաղաղութեան
պատգամը շրջներին:

Աստուծոյ եւ նրա Որդւո՝ Յի-
սուսի սէրը դէպի մարդիկ, հիմ-
նականում եւ առաջին հերթին
արտայայտուել է խաղաղարար
ունեցիկութեամբ:

Աւետարանի բոլոր մեծ պատ-
գամների կրկնելու տիրոջ եւ
խաղաղութեան գաղափարներն
են:

Մեր օրերին աշխարհի խաղա-
ղութիւնը պահպանելու եւ ընդ-
հանուր կամ գէթ մասնակի գի-
տախալման հրամայականը ա-
մենաբարեկամական, ամենա-
բարոյական գաղափարն է: Այ-
սօր ու ապագայում, եթէ մարդ-
կութիւնը իր գոյատեւումը ապա-
հովելու համար կարիք ունի մի
գաղափարախօսութեան, դա
անպատեւաբաժ խաղաղ գոյակ-
ցութեան գաղափարախօսութեան
հաստատումն է մարդկային աշ-
խարհում:

Մեզ համար միախաղաղական է,
որ աշխարհի բոլոր եկեղեցիները
մեր օրերին դէպի երկինք են
բարձրացնում իրենց աղօթքը ի
խնդիր աշխարհի խաղաղութեան:
Յոյժ միախաղաղական է նաեւ, որ
Միացեալ Ազգերի Կազմակեր-
պութիւնը մէկ ամիս առաջ, գրե-
թէ միաձայնութեամբ արձանա-
գրեց իր պատմական վճիռը, ա-
տուական պատերազմը լաւաւ
բարելոյվ «Իբրեւ ամենահրէշային
ոճիկը ժողովուրդների դէմ եւ
ժխտումը մարդու ամենահիմնա-
կան իրաւունքի, ապրելու իրա-
ւունքի»: Այս վճիռը լուսնոյն տա-
նելով արձանագրուած պիտի
մնալ պատմութեան եւ մարդկա-
յին խղճի երկնականամարի վրայ:
Ոչ լուսնանք, որ մենք՝ հա-
յերս, առանձնապէս շահագը-
գրուում ենք խաղաղութեան
պահպանման հարցում, որովհե-
տեւ լաւ ենք լիշում մեր ազգի

տիրոյ անցեալը, լաւ ենք լիշում
դարեր շարունակ մեր մայր եր-
կրի անտունները, կոտորածները,
լաւ ենք լիշում 1915 թուականի
հարաւանի սարսափը:

Պետութիւնների խաղաղ գո-
յակցութիւնը հալ ազգի ու հայրե-
նիքի գոյատեւման միակ ապա-
հով ճանապարհն է:

Այս է թելադրում մեզ մեծ Ե-
ղեռնի երկու միլիոն նահատակ-
ների տուր լիշատակը:

Այս է թելադրում մեզ Սարտա-
րապատի հերոսամարտը:

Այս է թելադրում մեզ մեր օրե-
րի վերածնունդ ու վերաշինում
Մայր Հայաստանի աշխարհա-
գորական դիրքը:

Այդ, սիրեցեալ ժողովուրդ Մեր
որ ի Հայաստան եւ որ ի սփիւռս
աշխարհի, եթէ կամենում էք հա-
կական հայրենասիրութեան դիր-
քերի վրայ անշարժ կանգնա-
մնալ, ապա մեր միակ խոնալը
թող լինի համախաղաղութիւն՝ Մայր
Հայաստանը եւ նրա բնակչու-
թեանը խաղաղ ու անվտանգ
պահպանելու հրամայականի
շարքը:

Արտերկրի Մեր զաւակները
թող մնան, ալ, միշտ օրինա-
պահ ու շինարար քաղաքացիներ-
ը իրենց բնակուած հիւրընկալ
երկրների, բայց եւ միշտ աղօթող՝
ի խնդիր իրենց Մայր հայրենիքի
եւ այնտեղ ապրող իրենց թոյլե-
րի ու եղբայրների անվտանգու-
թեան եւ խաղաղ ծաղկման:
Մեր ազգի Մայր եկեղեցում գե-
րազոյն լուրս ու երազանքը կալ
ու կը մնալ լրտմը Եսայի մարգա-
րէի տեւիքի՝ «Ժող իրենց սրեւ-
րից խոփեր ձուլեն եւ իրենց
տոյններից մանգաղներ եւ ալի-
քու ոչ մի ազգ ուրիշ ազգի վրայ
տար չբարձրացնի եւ այլեւս չըտ-
վորեն պատերազմել» /Եսայի
Բ. 4/:

Միջին հաստատացանք, ա՛յս
երազանքով դիմադրենք այս
տարի եւս մեծ անտիպը Սուրբ
Ծննդեան եւ աղօթենք, որ «Խա-
ղաղութեան ու ի մարդիկ հաճու-
թեան» հրեշտակների երգը, անելի
ու անելի ճառագայթի մեր աշ-
խարհի մարդկանց արտերում
ու կեանքում, շարունակուեն Աստուծո
խոնարհութեան Աստուծոյ չէ, ալ՝
խաղաղութեան /Ա. Կորնթ. ԺԴ.
33/:

Եւ աղօթում են նաեւ, որ «Խա-
ղաղութեան Տէրն ինքը միշտ խա-
ղաղութիւն տայ մեզ ամէն ինչում»
/Բ. Թիմ. Գ. 16/, մեր ընտանեկան
բարի տակ, մեր ձեռագ գործե-
րին, մեր աշխատանքի վայրում,
մեր եկեղեցական համայնական
կեանքում:

Շնորհք, սէր եւ խաղաղութիւն
Տեսուն մերոյ Յիսուսի «Իրիտիւն
եղիցին ընդ մեզ. ամէն:

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ
ՀԱՅՈՑ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այսու կը հաղորդենք Պրագիլիայ մեր ժողովուրդին, որ
18 Դեկտ. 1983 կիրակի օր, Հայ Կեդրոնի մէջ, ժամը
8.30 - 17.00 տեղի ունեցաւ Թեմիս Ազգային Մեթոդի-
ստական Մարմնի անդամներու երկու հիմնադրողի մասնակի
ընտրութիւնը, համաձայն կանոնագրութեան:

Բուխարկութիւնը կատարուեցաւ հովանաւորութեամբ
Թեմիս Առաջնորդ Նոգը՝ Տ. Տաթև Ժ. Վրդ. Լաբիանի:
Ընտրութեան Յանձնախումբի կողմէ ստուգուել վերջ հա-
ւաքուած 201 քուէները, ընտրուեցան հետեւեալ ազգային-
ները:

ԱՆԴԱՄՆՆՐ՝

1.- Սալմ Ռեզգալիս Յօրն	287 քուէով
2.- Օգասկոյի Հայ Համայնքի Մերկայացուցիչ	286 »
3.- Տօթթ. Անգրամիկ Միքեան	160 »
4.- Տիար Տիգրան Պօնալեան	155 »
5.- Տօթթ. Սիմոն Խրիմեան	155 »
6.- Տօթթ. Հրայր Շահինեան	154 »
7.- Տիար Անդրանիկ Պոյանեան	153 »
8.- Տիար Յակոբ Նորթըլլեան	153 »
9.- Տիար Մաքս Պարմեան	153 »
10.- Տիար Երուանդ Թաւմեան	153 »
11.- Տօթթ. Ջաւէն Գալալեան	152 »
12.- Տիար Բենիամին Տիշէթեան	152 »
13.- Տիար Կարպիս Պոյանեան	152 »
14 Տօթթ. Նուպար Խրիմեան	152 »
15.- Տիար Աւետիս Շահինեան	151 »
16.- Տիար Սիրական Ապագեան	150 »

ԺՈՒՆ - ԱՆԴԱՄՆՆՐ՝

1.- Տիար Տիգրան Բարսեղեան	153 »
2.- Տիար Մարկոս Աւետիսեան	153 »
3.- Տիար Կարապետ Մանուկեան	152 »
4.- Տիար Արմենիօ Տաքագեան	152 »

Սան Փալսօ, 21 Դեկտ. 1983.
Դիտել ԱԶԳ. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ

ՏԵՐՈՒՆԻ

Ցաւով կը գուժենք մահը Հ.Բ.Ը. Միւրթեան Բարեբաթ
Անդամ

ՍՏԵՓԱՆ Ճ. ԱՎԵՆՆԻ

(Յն. Ստեփան Տէր Այվազեան, Արմախը, 1903)

որ Հանգեալ է Տէր Շաբաթ, Դեկտեմբեր 3, 1983ին Թուա-
նի մէջ, Արգիւն:

Յուրաքանչեւութիւնը կատարուեցաւ Ֆրեզնոյի Ս. Ե-
րրորդութեան Հայոց Առաք. Եկեղեցին Դեկտեմբեր 13,
1983ին եւ մարմինը ամփոփուեցաւ տեղւոյն Արարատ գե-
րեզմանատունը:

ԿԵԴՐ. ՎԱՐԶ. ԺՈՂՈՎ
Հ.Բ.Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՍԵՏԼ ՊՐՈՒԲ

ԴԵԿՏ. 19, 1983

ՆՈՒՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Իմ սիրելի եղբոր

ԱՐՏԱՏԵՍ ԱՂԱՋԱՐԵԱՆԻ

Մահուան Զրդ. տարեկիցին աղթիւ, ողբերկով իր յիշատա-
կը Սարտարապատին կը նուիրենք

200 Փէսօ.

Բոլոր՝ Ախիսա Ազգաբան

DR. ARTURO BALASSANIAN
Escribano

Florida 716 - 2^a P. of. "K" Tel: 392-2768/3065

Lunes a Viernes de 10.00 a 18.30 HS.

ZACARIAS DOLABJIAN
DOCTOR EN MEDICINA
Clínica médica - Quiropraxia - Reumatología

Jueves de 17.30 a 20.00 hs. Tel: 253-7316

Horario 4804 - esq. Acevedo

RIGAR'S
Camisera exclusiva

ԾԻՐԱԶԵԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Կը գար հայրս Ծիրակի հովերի հետ իրիկուայ,
Կը շողշողար բաճն ուսին, սարից ելնող լուսնի պէս,
Կը գար հայրս, կը յիշեմ երագի պէս երեկուայ,
Կարծես աշխարհն էր մտնում մեր խրճիթի դռնով ներս...

Կը գար բոլոր Ծիրակի բուստանների բոլորերով,
Կը շողշողար բաճն ուսին, մեր տան ոսկէ լոյսի պէս,
Եւ ինձ կ'առնէր ուսերին, ու խրճիթում գնալով
Իմ թոթովանքն էր թռչում՝ հայրիկ, բոստան կը տանէն...

Բոստաններից միշտ կը գար, տուն բերելով բոլոր հողի,
Ու ես գիրկը կ'ընկնէի՝ կը սուգուէի ողջ գիշեր
Համեմների մարգերը ու մարգերը թարխունի,
Մանուկ սիրտս հեքիաթի դրախտներում կը շրջէր...

Կը գար հայրս ու բոլորով դաշտերը մեզ կը բերէր,
Էլ չէի մօրս հաւատայ, թէ, ա՛խ, չունենք մենք բոստան,
Թէ ուրիշի ջրուորն էր ամպի նման հայրս ծեր,
Կը գար հայրս, կը յիշեմ, ու մանկան պէս դէտ կուլամ...

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԾԻՐԱԶ

«ՅՈՒԾԱՐԱՋԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔ»

Ցաւ չը տեսնի սիրտդ երբեք,
Յրես ցատերն ուրիշի,
Մէկ տաս, գտնես հազար եւ մէկ,
Միշտ կ'արօտ չը քաշի:
Միշտ լիքը թաւ լինի՝ ձեռիդ,
Բաժակ մեկնեմ՝ ուր գնաս,
Կանաչ-կարմիր կապեա գօտիդ,
Թոռներիդ թոռն ունենաս:
Կոխ չեղնի, բայց թէ գնաս,
Քեզ դիպչելուն ինձ դիպչի,
Սար բերդի պէս ամուր մնաս,
Քարը ճամբիդ կանաչի:
Անտուն ինչքան տերեւ ունի՝
Այնքան ձեռքեր քեզ շոյեն,
Ինձ էլ միշտ աչք ու լոյս լինի,
Որ միշտ, գառս, քեզ նայեն:

Ու քեզ համար թող ես մտնեմ
Հազար ու մի գերեզման,
Որ ցախ մէջ քեզ չը տեսնեմ,
Ծաղկեա, բալիս բալա ջան:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԾԻՐԱԶ

ԺՊԻՏ

Որդին. - Բարեւ լոյս, հայ-
րիկ, միայն եկա՞ր որ հըլօ Ը-
սեմ:

Հայրը. - Շատ ուշ ես տղաս,
մայրդ քեզմէ առաջ եկաւ հըլօ
ըսելու եւ ինչ որ պատրաստ
դրամ կար, առաւ:

ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐՈՎ

Լուսանկար՝ Պ. ՊՈՂՈՍՅԱՆԻ

Ա. ԾԵՆԱՊԱԿԻ
ՆՄՈՅՇՆԵՐ

Բ. ԵՐԵՒԱՆԵԱՆ
ԱՌՕՐԵԱՅ

PROBING

Consultores de Empresas

- Sistemas administrativos - Computación
- Recursos humanos - Selección de personal superior
- Sociedades comerciales
- Asesoramiento impositivo
- Asesoramiento en gestión de negocios

Paraná 539 - 4° piso - Tel. 46 - 6727
1017 - Buenos Aires

Ես զայն տեսած չեմ
ոչ ալ չափած եմ
Հայրենիք կոչումս իմ հողամասի
շրջագիծն ամբողջ.
սաղմանը ո՛ր է
չեմ ուզած գիտնալ:

Ինձ փոյթ չէ բընաւ
ինչ փոյթ չէ իրա՛ն
չափ ու հաշիտով սահմանափակումս
տարածութիւն է
ա՛յն գոր կը կըրեմ ես իմ մէջ իրեն
սրբազան պատկեր:

Այնպէս տարածուն վիթխարի է ան
-տիեզերքն ինչպէս-
այնպէս թափանցիկ -օդն անկի-
որ զայն միշտ կըզգամ ինձ մօտ ինձի հետ
ու կը շնչեմ զայն ամէն մէկ րոպէ
-որքան հեռաւոր զօրաւոր՝ այնքան-:

Կ'ունկնդրեմ սրտիս զարկերը ուժգին
-յուզեալ ծովու պէս-
այդ՛ կ'ըսեմ հո՛ն է
հայրենիք կոչումս անբացատրելին
չափերու անչափ տարածութիւնն այդ
որպէս ըզզացում ու որպէս ապրում
անհունօրէն մեծ սահմաններովը
-գորս ես չափած չեմ-
հող ու քարովը -գորս դէտ տեսած չեմ-
բայց անոնք ինձ հետ դարեր տարեր եմ
սրնաներ մեծցեր
մինչեւ մազերուս սառ ձիւնն է իջեր:

ՎԱՐՈՒԹԱՆ ԱԺԷՄԵԱՆ

Estudio Juridico
Dr. Roberto M. Malkasian y Asoc.
ABOGADOS

Corrientes 1298 7° "74" Tel 35-1632 / 35-9504 De 12 a 19 hs.

DR. DANIEL VANESKEHEIAN
ODONTOLOGO

Lunes y Miércoles de 17 a 20 hs.
Pedir Hora Tel.: 782-3976
V'rey Loreto 2446 3° Piso Depto. B

EL TURISMO EN NUESTRO PAIS Y SU HISTORIA: Mar del Plata

Es innegable que Mar del Plata es el centro turístico que mayor cantidad de gente atrae durante la temporada estival.

La respuesta a este fenómeno es -sin duda- la gran infraestructura que presenta para la total comodidad del turista.

Pero, al igual que un brillante presente, Mar del Plata, como muchas otras ciudades de nuestro país, tiene un curioso pasado, que se remonta a mediados del siglo XVIII, oportunidad en que se encuentra en la zona una reducción jesuita cuya misión es catequizar a los indígenas del lugar. De allí provienen los nombres de Sierra de los Padres, Laguna de los Padres y Monte de los Padres, entre otros.

En 1856, un consorcio brasileño, encabezado por José Coelho de Meyrelles, instala allí, un establecimiento saladero.

En 1860, pasa por esta región Don Patricio Peralta Ramos, quien atralado por el lugar decide comprar el saladero. Años más tarde, eleva una nota al goberna-

dor bonaerense para solicitar autorización con el objeto de fundar un pueblo, dado el progreso del lugar. Don Peralta Ramos adjunta a su solicitud el nombre del pueblo, que en el futuro pasaría a denominarse **Mar del Plata**, aunque se ignora qué motivos lo impulsaron a tomar esa decisión.

Luego de las tramitaciones necesarias, finalmente se autoriza la fundación de **Mar del Plata**, en 1874, durante la gobernación de Mariano Acosta.

Más tarde, llega a la zona Don Pedro Luro, quien junto con Patricio Peralta Ramos, impulsa el progreso del pueblo.

Ya desde 1888, **Mar del Plata** se prepara para recibir al turista, con la construcción del famoso "**Bristol Hotel**", comparable a los mejores de Europa y América. Y es justamente allí, donde por primera vez dentro de un edificio, se realiza el juego de ruleta. Hoy, en parte del solar que ocupara el "**Bristol Hotel**" encontramos el "**Bristol Center**".

• LA RAMBLA

Mar del Plata tuvo dos ramblas anteriores a la actual.

La primera, de madera, se incendió; y la segunda, de material que ocupaba el lugar del actual **Boulevard Marítimo**, debió ser destruida cuando se habilitó el edificio del Casino.

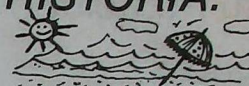
La rambla actual es obra del arquitecto Bustillo, quien limpió la playa de *foscas* (afloramiento rocoso) para ganar tierras al mar y correr la rambla a su actual emplazamiento.

• LAS PLAYAS

Al poco tiempo, sus playas son concurridas por los visitantes.

La **Playa Bristol**, anteriormente llamada **Playa Grande**, debe su nombre a una embarcación inglesa del mismo nombre que naufragó más al sur de nuestro país, y cuyos sobrevivientes llegaron hasta estas costas.

La llamada **Playa de los**

ingleses, lleva ese nombre porque los integrantes de esa colectividad realizaban allí, en forma exclusiva, sus fiestas y reuniones con trajes de gala de la época.

Playa Grande surge a fines de la década del 40 y a principios del 50, para la gente que quería exclusividad.

Las playas de **Peralta Ramos** nacen junto con el barrio del mismo nombre en 1940, para competir con **Mar del Plata**, pero, al poco tiempo son absorbidos por la evolución del ejido de dicha ciudad, para ser anexadas a ella, finalmente, en 1949.

Con el incremento del turismo, **Mar del Plata** ha perdido definitivamente la antigua fachada de suntuosas residencias veraniegas, rodeadas de parques, para convertirse en una ciudad no sólo turística, sino también industrial y centro de conferencias y congresos de carácter internacional durante el invierno.

Silvia E. Dergarabetian

Cocina: PAN DULCE EUROPEO

INGREDIENTES:

200 grs. de ricotta,
3 huevos,
100 grs. de manteca,
150 grs. de azúcar,
400 grs. de harina,
4 cditas. de polvo para hornear,
1/2 cdtita. de sal,
frutas abrigantadas, a gusto,
1 cda. de miel,
1 cda. de extracto de malta,
1/4 de cdtita. de clavo de olor molido,
1 cdtita. de canela,
1 cdtita. de vainilla líquida,
1 cdtita. de agua de azahar.

PREPARACION:

Batir la manteca con el azúcar hasta que parezca una crema.

Agregar la ricotta y los huevos batidos. Mezclar bien.

Añadir los ingredientes secos cerridos junto con la miel, la vainilla, el agua de azahar, el extracto de malta -disuelto en un poco de leche tibia- y las frutas.

Formar el bollo y colocarlo en un molde enmantecado.

Cocinar en horno suave aproximadamente durante treinta minutos.

I. Tch.

Donaciones a "Sardarabad":

- Con motivo del fallecimiento de la Sra. Vartanoush Kuchikian, el Sr. Carlos Kuchikian y Sra. donan \$ a 1.000
- Con motivo de cumplirse el cuarto aniversario del fallecimiento del Sr. Haigazun Tchalian, el Sr. Daniel Youssefian y Sra. donan \$ a 1.000

Pronto restablecimiento:

PUZANT KEMANDJIAN

Se encuentra restableciéndose de la intervención quirúrgica a la que fue sometido.

RIGAR'S
Camiñeta exclusiva

Talleres Gráficos

ARARAT
LITHOPIA

• IMPRESOS COMERCIALES

- PERIODICOS - FOLLETOS
- REVISTAS - LIBROS
- ESTAMPAS DE BAUTISMO
- INVITACIONES DE 15 AÑOS

• PARTES DE ENLACE - ARMENIO Y CASTELLANO

FUNDADO POR ESTEBAN DOKMETZIAN

DESDE 1945 AL SERVICIO DE LA COLECTIVIDAD ARMENIA

JULIAN ALVAREZ 1017/19

1414 - CAPITAL

T.E.: 771 - 0237

Sociales Bautismos:

El 25 de diciembre ppdo., el R.P. Vazken Der Stepanian, en la Catedral San Gregorio El Iluminador, bautizó a los siguientes pequeños:

MARIA BELEN NATALI PAPAZIAN

Hija de Ricardo Papazian y Lidia I. de Papazian.

Fueron sus padrinos, Roberto Manuel Ishkanian y Diana Ishkanian.

Son sus abuelos, Manuel e Isabel Ishkanian y Jachik e Tsoliné Papazian.

ROMINA SUSANA MARIA PAPAZIAN

Hija de Mario Papazian y Susana Kerlakian de Papazian.

Apadrinaron la ceremonia, Pedro Kerlakian y Alicia B. de Kerlakian.

Los abuelos de la pequeña Romina son Jachig y Tsoliné Papazian y Alberto y Elisa Kerlakian.

EDUARDO HARUTIUN KASBARIAN

Hijo de Osvaldo Kasbarian y Azniv Fermadjian de Kasbarian.

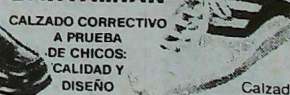
Fueron sus padrinos, Ricardo y Lidia Papazian.

Son sus abuelos, Hrant y Aurora Kasbarian y Ohannes y Agavní Fermadjian.

EL PROFESIONAL LOS RECETA BARTAMIAN LOS DISEÑA SU HIJO LOS PREFIERE LINEA PIE/RECTOR DE ORTOPEDIA BARTAMIAN

Calzado Correctivo

Calzado Deportivo

PLANTILLAS CORRECTORAS

Ortopedia Bartamian también le pone a sus pies

ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL

Descuentos desde el 30% a Obras Sociales. Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.

ORTOPEDIA
Bartamian

Av. Belgrano 1699 Tel. 45-5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 Tel. 3-4935 La Plata

Periódico Armenio "SARDARABAD" de la ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL

T.E.: 771-2520
Horario de atención: Lun a vier de 10:00 A 19:00 Hs.

Director NAHABET NAHABETIAN

Corresponsalia, receptoría de avisos y suscripciones en BRASIL

Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 Ap. B4
Cep. 05579 - SAN PABLO

Tel. 813-6731
URUGUAY

Sr. Alberto Kernanian
Yaguaron 1444
Montevideo Tel. 98-7230

CORDOBA
Sr. Luis Sourenian
Camacua 146
5000 - CORDOBA

Tel. 51-4893